

st

salut i treball

butlletí informatiu de salut laboral i medi ambient - juliol 2019 - número 11

Actuació sindical davant les onades de calor i l'estrés tèrmic

Una de les conseqüències del canvi climàtic és el creixement en la intensitat de les onades de calor, que pot ser fins a 10 vegades superior al segle passat, segons un informe del grup d'Atribució Mundial del Clima. L'onada de calor és un episodi d'almenys tres dies consecutius, en el qual, com a mínim, el 10 % de les estacions registren màximes per sobre del llindar de les temperatures màximes diàries dels mesos de juliol i d'agost del període 1971-2000.

L'impacte en el desenvolupament econòmic i social resulta evident, segons reflecteix l'Informe de l'Organització Internacional del Treball 'Treballar en un planeta més calent'. S'estima que les pèrdues econòmiques a causa de l'estrés per calor augmenten a 2400 mil milions l'any 2013, el seu impacte serà més accentuat als països amb ingressos més

baixos. S'exarceba així la desigualtat, perquè no hi ha dues crisis separades, una ambiental i una altra social, sinó una sola i complexa crisi socioambiental.

Les línies per a la solució requereixen una aproximació integral per a combatre la pobresa, per a retornar la dignitat a les persones excloses i, simultàniament, per a cuidar la naturalesa.

Campanya preventiva pels riscos associats a la calor

CCOO de Construcció i Serveis PV impulsa una campanya preventiva sota el lema '**Protegir-se dels cops de calor és protegir la salut**', en els sectors de la construcció, de les indústries extractives, de la jardineria, del manteniment de carreteres o de la neteja viària, entre altres.

El sindicat treballa per incloure en els convenis la implantació de la jornada intensiva a l'estiu. Un altre dels objectius per a protegir la salut laboral davant la calor és aconseguir

regular en conveni els temps d'hidratació, de descans i el treball a torns. Per al secretari general de CCOO Construcció i Serveis PV, **Pep Alborns**, de res serveix la prevenció "sense unes autoritats laborals que intensifiquen la vigilància i el control sobre el compliment real de les mesures i jornades especials a l'estiu".

Aquests dies, el sindicat distribueix ulleres de sol, ja que protegir la vista és igualment important des d'un punt de vista preventiu.

Síndrome d'esgotament professional (*burnout*)

L'Assemblea de l'OMS acorda incloure per primera vegada la síndrome d'esgotament professional o de la persona treballadora cremada, dins de la Classificació estadística internacional de malalties i problemes relacionats amb la salut.

- ➔ El 59 % dels treballadors i de les treballadores a Espanya pateix algun tipus d'estrés en el treball
- ➔ La síndrome està associada a l'estrés crònic en el treball i es caracteritza per una despersonalització de les tasques, un esgotament emocional i físic i un rendiment baix.
- ➔ S'estima que l'esgotament professional afecta el 10 % dels treballadors i de les treballadores i, en les seues formes més greus, entre el 2 % i el 5 %.

* Més informació: Nota tècnica de prevenció de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball. Ministeri de Treball i Afers Socials.

La discriminació de les dones en la protecció de la seua salut

El sindicat denuncia la desigualtat que hi ha entre treballadores i treballadors, pel que fa a la seguretat i a la salut laboral. Exemples d'això els trobem en el sector agroalimentari.

Encara avui dia hi ha casos com l'obligació que tenen les treballadores de **fitxar per accedir als lavabos**, mentre que els torns romanen oberts per a ells. Per combatre aquestes situacions inacceptables, CCOO Indústria PV i l'Institut de Seguretat, Treball, Ambient i Salut (ISTAS) han editat la Guia informativa 'El sector de processament i conservació de fruites i hortalisses. Vulnerabilitat i desigualtats en l'àmbit preventiu'.

CCOO PV considera que la **perspectiva de gènere** ha d'aplicar-se en molts altres camps. En aquest sentit, destaca la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, sota ponència de

la magistrada Gloria Poyatos Matas, sobre l'aplicació de la Llei de prevenció de riscos laborals (LPRL) i de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (LI-SOS) amb perspectiva de gènere.

L'assumpte versa sobre un **acta d'infracció imposada a un establiment hotelier** i "modulada a la baixa" en aspectes clau en sentència d'instància. Segons el parer del Tribunal, cal integrar la perspectiva de gènere de manera global per a evitar interpretacions que minven els drets humans de les dones.

La Sentència analitza la perillositat i la intolerància de considerar sota nivell de sinistralitat d'un sector altament feminitzat com és l'hostaleria en l'àrea de pisos i neteja. "El dret a la salut laboral disposa en el nostre segle d'una protecció multinivell reforçada, per la qual cosa ha de prevaldre l'aplicació real (no solament formal) de les obligacions preventives de les empreses".

Canvi climàtic

Impulsa la transició: adaptar el nostre treball al clima

Sota aquest lema es va iniciar una campanya sindical en l'àmbit europeu, el passat 26 de juny: Dia Mundial d'Acció Climàtica en els Centres de Treball. Solament des del consens, en el marc del diàleg social, es poden aconseguir acords que contribueixen a **mitigar els efectes del canvi climàtic**, tant en la vida de les persones com en la competitivitat empresarial.

Però el canvi en la cultura de l'empresa encara no ha arribat de manera generalitzada. La intervenció en l'organització del treball no pot ser exclusiva de la direcció

de l'empresa i la posició sindical no pot basar-se merament en el conflicte. És necessari transcendir el conflicte i cercar solucions coordinades tendents a la transició justa i a unes condicions de treball decent.

En el marc institucional, la creació d'una mesa coordinada per la nova **Conselleria d'Emergència Climàtica**, amb participació d'Economia, ha de tenir un full de ruta clar. Una manera d'aconseguir acords que repercutisquen en la qualitat de vida de les persones. Algunes d'aquestes experiències territorials s'arreglen ací.

La salut laboral al dia: assetjament en el treball

- S'ha aprovat el **Conveni 190 i la Recomanació 206 per a l'eliminació de la violència i l'assetjament** en el treball en la Conferència Internacional del Treball del Centenari. Part de la consideració que poden constituir una violació o abús dels drets humans, a més d'una amenaça per a la igualtat d'oportunitats, incompatible amb

el treball decent. Imposarà als estats l'obligació de tenir en compte les consideracions de gènere, per a prevenir i eliminar la violència i l'assetjament en el món del treball.

- **Sentència del Tribunal Constitucional 56/2019 (BOE 10/06/2019)**. Segons la Sentència, les situacions d'assetjament laboral concerneixen

el reconeixement constitucional de la dignitat de la persona, el seu dret a la integritat física i la prohibició dels tractes degradants. Per tant, s'han de denunciar com a actuacions que impliquen tracte humiliant o vexatori les situacions que poden provocar en la víctima "sentiments de temor, d'angoixa i d'inferioritat".